

Fonètica Catalana

Codi: 100699

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OB	3	1
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	3	0
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	4	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	3	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Daniel Recasens Vives

Correu electrònic: Daniel.Recasens@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cal tenir coneixements bàsics de fonètica, fonologia i morfologia de la llengua catalana, i un cert domini de la tècnica de transcripció fonètica.

Objectius

Aquesta assignatura forma part de la matèria obligatòria Llengua catalana: sincronia, que també inclou Fonologia Catalana, Lexicologia i semàntica, Sintaxi Catalana i Morfologia Catalana, la majoria cursades prèviament. Els objectius formatius són els següents: (i) que l'alumne pugui identificar les propietats acústiques i articulatòries dels sons del català, en espectrogrames i en palatogrames, respectivament; (ii) que pugui transcriure fonèticament fragments de varietats dialectals diferents; (iii) que pugui discernir quines són les propietats fonètiques més adequades per a un text oral formal i les pugui dur a la pràctica.

Competències

Llengua i Literatura Catalanes

- Analitzar, amb l'ajuda dels conceptes de la teoria lingüística i les aportacions de la lingüística aplicada quan correspongui, les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis de Català i de Clàssiques

- Analitzar, amb l'ajuda dels conceptes de la teoria lingüística i les aportacions de la lingüística aplicada quan correspongui, les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar, amb l'ajuda dels conceptes de la teoria lingüística i les aportacions de la lingüística aplicada quan correspongui, les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis de Francès i Català

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis d'Anglès i Català

- Analitzar, amb l'ajuda dels conceptes de la teoria lingüística i les aportacions de la lingüística aplicada quan correspongui, les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals aplicables a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Aplicar adequadament i reflexivament els principis prescriptius de la llengua catalana estàndard oral i escrita.
3. Conèixer les característiques articulatòries dels sons del català.
4. Construir un text escrit amb correcció gramatical i lèxica.
5. Construir un text oral amb correcció gramatical i lèxica.
6. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
7. Expressar-se amb correcció ortofònica en català estàndard.
8. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.

Continguts

1. **Introducció.** Fonètica articulatòria i fonètica acústica. Transcripció fonètica ampla i transcripció fonètica estreta.
2. **Propietats articulatòries i acústiques dels sons del català.** Vocals, consonants, sons en contacte. Implementació fonètica dels processos fonològics. Diferències dialectals en la realització de sons.
3. **Trets prosòdics.** Durada segmental, accent i entonació.
4. **Qüestions d'ortofonia i estàndard oral.** Relació entre qüestions de fonètica catalana i la fixació de l'estàndard oral.

Metodologia

L'explicació de la matèria es combinarà amb exercicis d'anàlisi acústica de sons i de seqüències de parla amb l'ús del programa Praat, i amb exercicis d'interpretació de palatogrames i de configuracions linguals obtingudes amb la tècnica d'ultrasons. També es podran fer pràctiques de transcripció fonètica de varietats dialectals diferents i presentacions a classe, en les quals s'hauran de posar a la pràctica les indicacions que s'hagin fet sobre l'adequació fonètica dels textos orals formals.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició de temes i pràctiques	63,5	2,54	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Assessorament per al treball i les presentacions	9	0,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, elaboració del treball i preparació de les presentacions	74	2,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es farà de la manera següent:

(a) Treball sobre fonètica acústica i recerca bibliogràfica, dintre del termini que s'estableixi: 30%

(b) Presentacions orals: 10%

(c) Prova escrita parcial: 20%

(d) Prova escrita final: 40%

L'assignatura es considerarà 'no avaluable' quan no s'hagi fet (a) o (d). La data de les proves i de les presentacions i el termini de lliurament del treball s'anunciaran amb un mínim de dues setmanes d'antelació. La prova final es podrà fer en una data diferent de l'establerta només quan hi hagi raons de força major, que s'hauran de justificar apropiadament.

Es podrà accedir a la reavaluació quan s'hagi tret més d'un 4 però menys d'un 5 de nota final. La reavaluació consistirà en una prova escrita.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treball	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Presentacions orals	10%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Proves escrites	60%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

Bonet, Eulàlia i Maria Rosa Lloret. 1998. *Fonologia catalana*. Barcelona, Ariel.

Bonet, Eulàlia, Maria Rosa Lloret i Joan Mascaró. 1997. *Manual de Transcripció fonètica*. Bellaterra: Publicacions de la Universitat Autònoma.

Institut d'Estudis Catalans, Secció Filològica. 2009. *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, I. Fonètica*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.

Prieto, Pilar. 2004. *Fonètica i fonologia. Els sons del català*. Barcelona, Editorial UOC.

Recasens, Daniel. 1993. *Fonètica i fonologia*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana.

Recasens, Daniel. 1996. *Fonètica descriptiva del català. Assaig de caracterització de la pronúncia del vocalisme i consonantisme del català al s. XX*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans. 2a. edició.

Recasens i Vives, Daniel. 2014. *Fonètica i fonologia experimentals del català. Vocals i consonants*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.

Aquesta bibliografia es completarà amb enllaços web que es podran trobar al Campus Virtual.